

TOMISUL

FOAIE OFICIALĂ EPARHIALĂ

Sub conducerea unui Comitet

CUPRINSUL :

	Pag.
1) Prea Sfințitul Episcop Ilarie de P.	1
2) ... In zadar cuvintele și faptele voastre de Pr. Const. Popescu	2
3) Educația Mulțimilor prin Biserică de Prof. C. Mureșeanu	5
4) Vulgaritatea în Biserică de T. S.	8
5) Sat cu stăpini mulți de Preot. Gh. Vasilescu-Znagoveanu	11
6) In Pragul Iernii de Pr. Gh. V.-Znagoveanu.	13
7) Din activitatea episcopală	15
8) Informați uni	18
9) Mișcare în cler	19

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „COMERCIALA“ LUCRĂTORII ASOCIAȚI
 1925

Președinte: P. S. Episcop GHERONTIE

Comitetul de Redacție { Pr. Gh. Znagoveanu
Gh. Toma, profesor și Consilier eparhial
Const. Mureșeanu, profesor
Pr. I. Grigorescu
Pr. Const. Popescu

**Schimbul între revistele bisericești se va face
pe adresa: Pr. Const. Popescu, Parcul C. F. R.
Constanța.**

**Abonamentele se vor trimite Onor. Protoerii iar
acestia vor trimite P. C. I. Grigorescu, directorul Sfintei
Episcopii.**

TOMISUL

Foaie oficială eparhială

+ PREA SFINȚITUL EPISCOP ILARIE

Trecu un an ca o clipă, decând P. S. Ilarie, și-a dat obștescul sfârșit. N'a fost uitat însă de unii. Prea Sfințitul nostru Episcop, un aducător aminte și bun îndrumător, și-a dat tot sufletul, cu toată credința, că rugăciunea să fie bine primită, pentru sufletul P. S. Episcop Ilarie. Și preoți mulți din Eparhie au luat parte. Și alții cari au stat pe la bisericile lor au ridicat rugi pentru buna odihnă a celui ce le-a fost păstor.

Simțim un regret că ne-a părăsit curând un păstor, ca P. S. Ilarie, care a fost și va rămâne o figură în mintea noastră; dar mai mult simțim durerea, când lumea tot așa rămâne: uitând curând prietenii. Ne-am fi așteptat ca poporul constantean să curgă nu în valuri mari; ci și într'o mică măsură și tot am fi fost mulțumiți. Au absentat mulți, până când și acei de cari n'avea pace în viață, de adulările lor. Nu ne mirăm de acest lucru, căci știm că așa-i lumea; însă e bine să se noteze aceasta.

Dece să uite curând un păstor al lor? Oare să fie răceala care se arată pe fața sa? Intr'o măsură își avea dreptul, căci cunoștea oamenii; însă cei cari au trăit pe lângă el și nu i-au precupețit nimic din pu-

terea lui, l'au cunoscut și la minte și la suflet ca pe unul ce da lecții de știință și exemplu de neclintit și senin idealism, de nesfârșita râvnă pentru lege, cultură și neam.

Ne miră că de această comoară nu s'au lipit acei ce l'au uitat. Dacă mai trăia, sărmanul, rămânea și cu haina ruptă, căci, doar, nu de dragul lui îi stau împrejur... S'a văzut....

Ce să mai gândim la asifel de oameni și la astfel de lucruri; căci, desigur, profanăm memoria celui dispărut....

În liniștea aceea, toți cari am luat parte, eram cuprinși de durere și în acelaș timp plecați spre meditații și rugi. Prea Sfințitul Episcop Gherontie, urmașul, în slujba-i majestoasă, era un ațătător spre acestea. Cuvântarea Prea Sfinției sale ne-a reîmprospătat figura P. S. Ilarie; iar la cântarea: **Veșnicei pomeniri**, nu era unul care să nu fie pătruns până'n adâncul sufletului de înălțătorul moment și până și cel mai umil dintr'un colț ascuns al Bisericii s'a rugat din toată puterea credinții lui: ca în veci de veci să fie pomenit și Dumnezeu să ierte pe P. S. Episcop Ilarie.

P.

...In zadar cuvintele și faptele voastre !...

Ne este dat a trăi și de a munci într'o vreme, care își are însemnătatea ei în istorie. Se prea poate ca optimismul să țâșnească de ea, pentru unii; căci el ne aduce energia, ne ațătă activitatea și ne face să credem că omenirea asta este capabilă de a înainta. Dar iarăși se poate ca acest optimism să se transforme într'un pesimism lamentabil, mai ales când noi ne nevoim a trăi în lene, când apostolatul nu se pune în acord cu programul evanghelic.

Privity lumea prin prisma vederilor noastre, firește poate fi de unii ridicată, iar de alții coborită. Felul nostru de a judeca lucrurile, depinde în cea mai mare parte de felul nostru de a observa cea ce lumea este pentru noi și de ceea ce ea poate să ne prezinte. Este un făcut însă: iubim lumea, ne place să trăim în ea și cu

durere ne despărțim de dânsa. Așa că trebuie să mărturisim acest lucru: Ea este măsura noastră și scopul strădaniei noastre aci. Mai presus de ea, nu ne ridicăm. Toți trăim după gustul lumii — și preoți și creștini — și dumnezeescul Fondator al religiei creștine nu mai este Acel pe care istoria ni-L prezintă: Hristos de acum 20 de secole; ci este un Hristos prefăcut „à la moderne“, în așa fel, în cât caracterul și doctrina învățătura lui să nu fie întru nimic protivnice cerințelor vremii.

Intunecată-i lumea, și până peste cap valul păcatelor a năpădit-o!... Ce-o fi crezând omul modern? Va găsi oare un Hristos mai modern, de cât Cel care a trăit pe pământ acum 20 de veacuri? Oare cea ce erau ieri: un singur adevăr, o singură dreptate, azi și mâine este și va fi învățătura sfântă scoasă din trebuința sufletului? Dacă sântem creștini cu adevărat, să nu primim această metamorfoză a adevărului evanghelic. Să fim liniștiți, tari și cu foarte multă logică în cap. Ideile noastre asupra creștinismului, asupra moralei creștine și asupra mântuirii noastre să fie cu mult mai presus de cât orice teorie și de cât orice gust al vremii. Să judecăm fenomenele în raport cu voința dumnezească, pe care și rațiunea și revelațiunea ne-au făcut s'o cunoaștem, în timp ce teoria și gustul vremii sânt duse de valul probabilității.

Se prea poate ca noi să părem ca o ciudățenie sau să trecem prin fața lumii cu o concepție reacționară și, în cel mai mărinimos cas, să trecem drept conservatori. Se prea poate. Ei, și? Printr'o astfel de pozițiune numai răul se sguduie și numai răii ne urâsc ne alungă și ne persecută; însă trebuie să se știe că niodată n'au apucat să învingă și nici să suprime pe creștinul adevărat și pe Hristos.

Ca să zic astfel, noi sântem grefierii lui Dumnezeu: înregistrăm decadența din an în an, din veac în veac: rătăcirile și nebulniile profeților moderni, cari se succed fără întrerupere — făcând loc altor mai moderni — însă felul nostru de a concepe traiul în lume, rămâne neclintit după Evanghelie.

Grozavă mustrare vor avea acei ce se tolănesc într'o viață de desfrâu și care vor mai avea și curajul să spintece pe omul de muncă și de gândire creștinească!...

Mă gândesc însă: Cum atâția laudăroși, care-și au ideile azi împopoțonate și mâine se vestejesc și mor — nu deschid ochii să vadă că numai în creștinism se află o forță de spirit nebănuită, că numai în creștinism se află viața și că numai el poate zămisli oameni adevărați ai veacului? Oare biserica nu este veșnic tânără, față de gloata ideilor vremii? Oare noi nu trebuie să roșim, când vedem atâta neghiobie din partea atâtor cari nebunesc după modă, și după noutățile vremii?

Totdeauna ni se repetă: „Nu vedeți că sunteți în fața crizei? Concepția voastră creștină și-a trăit traiul. Săltați religiuinea și pritriviți-o concepției de azi“. O, lume, cu gândirea ta nebună! Nu

vezi că învățătura lui Iisus, cu o existență de aproape 20 de veacuri, nu s'a potrivit ideilor evreești, grecești și romane? Ba mai mult: Nu vezi că ea a pătruns prin tine și a biruit?...

Atunci ca și acum, statul a fost puternic; atunci ca și acum, fariseii își băteau joc de el; atunci ca și acum se considera ca o piedică a torentului de patimi; atunci ca și acum, păgânismul se sălășluia în sânul societății. Nu se mai vedea oare că viața în toate manifestările ei se depărtează cu totul de Hristos? Si n'ar fi o rușine ca să nu se găsească printre noi, unii ca să apere dreptul de proprietate al Lui?

Hristos a spus: *«nimeni nu poate servi la doi domni»*. (Mat. VI. 24) Atunci când ideile zilei vor merge cu Mamona, cu Belial, sau cu zeii și zeițele Olimpului, sau cu divinitățile nu știm cărui Walhalla național, este de datoria noastră ca să lipsim depe această cărare. Ni se va spune că sântem înapoiții vremii. Fie. Și ar fi o ușurință să ne supere caracterizarea lumei. Creștinul adevărat luptă pentru o coroană nepierătoare, nu pentru alta pierătoare.

Și să se știe: Omul să trăiască creștinește, în afară de obiceiul vremii, decât să trăiască după modă și să fie o rușine. Cu cât vom căuta pe Hristos, cu cât ne vom lipsi de El, de cuvântul Lui, de poruncile Lui, cu atât vom pluti d'asupra desfrăului de azi. Hristos-ul pe care îl dorește lumea nu-i învingătorul păcatului. Acest Hristos modern este o creațiune a subiectivismului actual al modei. Și acest subiectivism săvârșește — cu știință sau fără știință — crimă lui Iuda. Așa numiții cărturari, farisei și saducheii nu-L voiesc pe Mântuitorul nostru: totdeauna îl răstignesc. Și dacă astăzi se mai plânge cineva că religia creștină se bucură de puțină influență socială apoi cereți socoteală acestor cari doresc un Hristos după dorința lumei sau acelora cari trădează pe Mântuitorul nostru.

Față de atâtea lupte date de pigmenii, cari au dat năvală în lume, noi cu atât mai mult să fim hotărâți pentru Hristos din Evanghelie. *«dacă ași mai căuta să plac oamenilor, eu n'ași mai fi robul lui Hristos»*. (Galateni I, 10.) În necazul acestora, noi trebuie să repetăm: „*Tu ești Hristos, fiul lui Dumnezeu, celui viu*“ (Mat. XVI, 16); căci nu este mântuire pentru noi în afară de această mărturisire.

Veșnic s'o facem, fără a lua în seamă șoapta deavolului, care ne îndeamnă și ne făgăduiește că vom fi asemenea lui Dumnezeu. Oare ce-au pățit acei ce n'au ascultat și au mâncat din popul oprit?..

Vai, vouă, pigmeilor, în zadar sânt cuvintele și faptele voastre !...

Pr. Const. Popescu

EDUCAȚIA MULȚIMILOR PRIN BISERICA CREATOARE

DIN STRĂDANIA LUMII

Dacă ne întrebăm: În ce epocă istorică, se pune mai întâi de toate problema problemelor, care este: educația mulțimilor? Un singur răspuns ne stă înaintea: Mântuitorul Isus Christos ridică pentru prima oară și desleagă în veșnicia eternă, întrebarea întrebărilor: educația mulțimilor.

Cu această chestiune, s'au frământat cu toate adâncurile inimii, mii și mii de ani, aleșii umanității. Ce alta au năzuit profeții vechiului testament și înțelepții Indiei? Și n'a vrut acelaș lucru, gândirea greacă, pe a cărei culme stă treimea: Socrate, Platon și Aristot? Prin Atena s'a născut și renăscut însăși umanitatea... Dar, din nefericire, nu pentru toată lumea, ci numai pentru greci... și nici pentru toți grecii, ci numai pentru stăpâni... Vine Roma...! alt cuvânt pentru planeta cunoscută în vremea aceia. Ce n'a dat poporul-rege? Din superba gândire greacă a făcut faptă milenară... Unde mai aflăm în trecut ca și acuma, o voință asemenea celei romane? Voința statornică, voință serioasă, voință creatoare...

Luați drumurile romane...

Pornind din Capitoliu, aleargă în largul lumii, pentru a face drum, legiunilor romane, legii romane, comerțului roman. Ce-i lipsia sufletului roman, ca să trăiască măcar atât... cât un templu? „Mareția morală, idealul spiritual“. Lucrează lumea întreagă în folosul clasei conducătoare, ticăloșită la urmă de averi strânse din tâlhăria lumii întregi. Așa se prezintă decadența romană. În fața acestei clase, mulțimile, poporul nu însămnă nimic: Era: „profanum vulgus“. Dispreț pentru mulțime aflăm până și la filozofi: „Odi profanum vulgus et arceo“ Horatius, Ode III). Ură și dispreț pentru mulțimile omenești! La fel gândesc blândul Seneca și Tit-Liviu și alții... Dar Budismul? Nu cuprinde par'că tocmai cece lipsea culturei romane? Idealul moral? Suprimarea luptii pentru bogății materiale, uciderea lăcomiei, violenței,—cultul carității, compătimirii, și iubirea și jertfa „iubire fără margini pentru toți oamenii, și pentru toate viețuitoarele“. „Perfecțiunea prin cunoaș-

tere, cunoașterea prin contemplație“. Buda se adresează mulțimilor, indiferent de rang. De dragul masselor, a umblat Buda 45 de ani, ca un călugăr cerșitor răspândind la mii și mii de suflete mila de om, și iubirea, blândeța. Și să ne amintim că profetul cerșitor era vlastar regesc, fiul bogatului rege Souddhodana. De ce n'a fost în stare să fie budismul religia mântuitoare? Fiindcă nu a putut duce mulțimile la cunoaștința Dumnezeului suprem. Apoi, „contra pacatelor omenești, propune uciderea tuturor năzuințelor. Idealul budic este o stare de indiferență pasivă pentru toate manifestările lumii aceștia...“. Ca urmare, propune disprețul pentru viața de familie, viața socială, economică și culturală. Așa de atrăgător în latura negativă, budismul nu dă nici individului, nici mulțimilor calea spre mântuire...

MĂNTUIREA NOROADELOR

În cartea sfântă a minunilor, palpită pentru întâia oară viața spirituală a mulțimilor. Și până la Domnul Isus Christos au avut mulțimele cârmuitori: În mintea tuturor stau expedițiile lui Alexandru cel Mare.

În fruntea masselor militare fascinante, cuprinde țării cunoscute și necunoscute...Cetăți vestite: Babilonul, Susa, Persepolis cad înaintea marelui cuceritor. A culcat la pământ lumea și pământul! Dar ce-a făcut la urma urzii? Nu pentru masse! De ele? Nu vorbim. Ce-a făcut pentru prietenii lui? Iată câteva isprăvi: „Atins în grandomania lui prin cuvintele sincere, fațișe ale prietenului său Clitus, Alexandru îl străpunge cu spada. Altă dată, pune să omoare pe filozoful Callisthene, iarăși pentru că nu-l lîngusește“.

Așa se termină viața unuia din cei mai mari oameni ai trecutului. Suntem cu 300 ani înainte de venirea Mântuitorului. Ce-a rămas dela Alexandru în sufletul noroadelor... Amintire jalnică de măceluri lugubre... Cadavrele mulțimilor înșirate din Macedonia până la Oceanul Indian, măcelărirea prietenilor, orgii satrapice,—în esență și la urma urzii lumea zdruncinată și patrie năruiată.

Mântuitorul aduce pentru întâia dată nașterea spirituală a mulțimilor... Drumurile fără osteneală ale Mântuitorului sunt străjuite, împădurite de rânduri, rânduri de noroade cari aleargă tot mai năvalnic în preajma Domnului, ca să prindă câteva raze din vraja cuvântului divin. Nici când în istoria lumii, n'a fost în inima noroadelor o năzuință mai mare către Dumnezeu. Copii și tineri, ciobani și păstori, vrednici și bolnavi, mai cu samă cei părăsiți, cei în dureri, fără de sprijin și iubire, ei acopăr căile lui Isus. Cine vra să studieze sufletul masselor în năzuința lor spre perfecțiune, să citească Evanghelia! În sufletul noroadelor, stropșite de ambiția vicleană a conducătorilor ambițioși, se face acum: „O mare lumină“, spre împlinirea profeției lui Isaia (Matei, 1,-16).

Iată minunea cea mare. Impărăția cerului vestită până acuma numai câtorva aleși, se arată deodată gloatelor de rând. Desprețuiții vieții se ridică fără veste la înălțimile atinse de Avram și Moisi. Și un pas mai departe: Impărăția cerului nu mai este o minune pentru câțiva, ci faptul cel mai firesc pentru toate noroadele. Isus Christos deschide calea mântuirii pentru mulțimea noroadelor.

SPRE IMPĂRĂȚIA CERULUI

Ce-i împărăția cerului? Răspundem cu Giovanni Papini:

„Isamnă domnia binelui‘ a sincerității, a iubirii... Impărăția pământului însăamnă stăpânirea cărnii aurului, învidie, avariție... tocmai ce iubesc nebunii și blăstămații... Impărăția cerului e domnia spiritului... Dumnezeu e bună-tate. Bestia umană se târăște pe pământ și-i mulțumit de scurmă în țărna. Omul sfânt caută cerul, dorește cerul, și speră să trăiască deapururi acolo. Cea mai mare parte din oameni sunt bestii. Mântuitorul vra să facă din ei sfinți.

Pentru a ne îndruma către împărăția cerului, avem nevoie de „Priminirea sufletului“ „Mutatio Mentis“. Și apoi? Transformarea întreagă a sufletului nostru. Schimbarea totală a vieții“ Iată începutul învățaturii Mântui-

torului. Aceasta-i solia cea nouă pentru mulțimile adunate. Împărăția cerului nu mai este numai dreptul celor aleși, ci al tuturor și mai cu seamă pentru acei, cari mii și mii de ani au fost loviți, stropșiți, părăsiți. Lângă cele zece legi, un mic fragment dintr'o epocă mare, vine acuma prilejul de deșteptare a tuturor forțelor creatoare din sufletul masselor. Iată cum a început biserica, care este împărăția lui Christos.

Mântuitorul a creat biserica pentru ca să deștepte forțele creatoare din adâncurile sufletului, din inima inimei noastre. Biserica dă creștinului ajutor ca să-și priminească sufletul și mai departe, să-și valorifice puterile de creație în lumea adevărului, a frumosului și a binelui.

Mântuitorul aduce o dinamizare colectivă cum n'o mai cunoscute nici o vreme. A creat mediul pentru educația mulțimilor. Numai în această atmosferă s'a putut începe mântuirea individuală. Fără spiritualizarea masselor nu poate fi suflet social. Numai cu această forță morală putem avea suflete tari : sociale și colective.

(Va urma)

Prof. C. Mureșanu

VULGARITATEA IN BISERICĂ

Pătrunderea industriei în Biserică nu este în nici un caz equivalentul modernismului, dacă această pătrundere se face treptat, discret și numai în măsura în care necesitățile o cer. Dar, dacă această pătrundere se face fără rost și fără măsură, a numi aceasta modernism înseamnă a-i da un nume prea onorabil. Numele cel mai potrivit în acest caz : *vulgaritate*.

Introducerea betonului armat în arhitectura bisericăască încă nu știm ce înfățișări va lua. Totuși de un lucru putem fi siguri : va permite realizări arhitectonice pe care zidăria în cărămidă și în piatră nu le-a putut ajunge. Însă cu două condițiuni : să i se înlăture betonului actuala culoare, care este foarte disgrațioasă, și formele și tipurile de biserică „stil bizantin“ să fie păstrate, fiindcă ele reprezintă tot ce arhitectura religioasă a realizat mai îndrăzneț și mai majestos. Dacă, însă, introducerea betonului armat va căuta

să se realizeze în alte forme, cu siguranță că va cădea în vulgaritate.

Astfel nu introducerea unei tehnice noi prejudiciază Bisericii, ci modalitatea întrebuintării.

Lumina electrică este un bun pe care evoluția vremurilor ni l-a pus la îndemână și pentru care nu știm cum să mulțumim. Introducerea ei în Biserică, la început a întâmpinat oarecare rezistență, dar astăzi nu se mai află nimeni să-i fie protivnic. Acest mod de luminare, deosebit că dă o lumină mai puternică, însă faptul mai de preț e, că dă o lumină curată și fără fum. Ciara cea mai curată, nici cel mai pur untdelemn, n'ajung să dea o lumină fără fum, și fără miros. Din această pricină aerul din biserică se strică foarte repede, iar pe pereți și pe toate obiectele se așterne câte un strat des de funingene, stricând și alterând întreaga policromie decorativă. Din acest punct de vedere — destul de însemnat, de altfel — lumina electrică este o adevărată binefacere. Întrebuintarea ei în biserică e o necesitate în cât opozițiunea pe acesată temă nu e numai ridiculă ci și păgubitoare.

Dar și aci, ca în toate actele noastre, dacă uzul este admis și recomandabil, abuzul este detestabil.

Abuzul ce se face, în deosebi în bisericile din Capitală cu lumina electrică, cade de-adreptul în vulgaritate. În locul luminiței de lumanare sau de candelă, care dă bisericii acea atmosferă de reculegere de pietate și de misticism s'a introdus în majoritatea cazurilor becul electric de mii de lumânări putere de lumină. Semi-obscurul atât de prielnic rugăciunii e dintr'o dată inundat, ca într'un magazin de mode, de o lumină țipătoare, ce țâșnește din sutele și mile de becuri înșirate pe policandre, candelă, arcurile bolților, pereți, tâmplă, etc. Efectul detestabil ce-l produce această beție de lumină asupra cuvioșiei locașului de rugăciune ortodox, te face să regreți descoperirea acestui mod de luminare.

Intrați într'una din bisericile din București, oricare, unde s'a introdus lumina electrică și vă convingeți de desăvârșita lipsă de simț estetic a celor puși să îngrijească de frumusețea cultului divin. Toate candelile, candelabrele și sfeșnicele sunt prevăzute cu becuri electrice. Pe cornisa care limitează pereții de creșterea bolților, jur împrejur, pe tamburul interior al turlilor, pe toate fețele arcurilor de susținerea bolților și a cupolelor, pe tot lungul frizelor tâmplilor, în arcul ușei împărătești, în jurul trimorfionului dela tâmplă, în jurul diferitelor icoane, etc., becurile electrice scânteiază ca în cea mai vulgară reclamă luminoasă americană. O risipă barbară de lumină, pentru a produce un efect desgustător; pentru a ucide tot misticismul și spiritualitatea atmosferei bisericilor ortodoxe. E vulgar! E barbar!

Atâta revărsare de lumină dă impresie de bălci. E de mirare că nu s'a găsit până acum cineva care să protesteze împotriva acestei nerozenii. Preoții și credincioșii trebuie să protesteze și să

ceară înlăturarea din biserică a neroadei vulgarității, vărâtă acolo unde omul trebuie să se simtă în cea mai înaltă și mai apropiată atmosferă de Dumnezeu.

Cu astfel de procedee nu numai că se oprește în drum pătrunderea metodică și inteligentă a mijloacelor tehnice moderne, dar pentru multă vreme se compromite însăși ideea.

Deosebit de aceasta, Biserica, pe lângă marea ei chemare de a apropia pe om de Dumnezeu, e datoare să-i facă și educațiunea. În fiecare mahala, în fiecare cătun, biserica este nu numai „o academie de morală“ cum îi zice Barrès, ci și-o Academie Populară de belle-arte. Aci se cultivă simțul frumosului, pe lângă cel moral al poporului. Mândra și fastuoasa polichromie decorativă a bisericii ortodoxe, cu cele cinci frize în mozaic sau frescă, d'oparte și de alta a Pantocratorului, prezintă ochiului creștin un întreg și bine chibzuit plan de educație religioasă estetică. Materialul din care e zidită biserica bizantină a reclamat decorațiunea polichromă cu necesitatea cu care materialul din care e zidită biserica gotică a reclamat decorațiunea plastică. O nevoie estetică, de frumos a impus artistului creștin bizantin o măsură în întrebuițarea materialului, a culorilor și a luminei după care să se orienteze și să formeze gustul de frumos al credincioșilor.

Ce fel de educație estetică fac bisericile Capitalei poporului când, prin inteligenta întrebuințare a luminei electrice, stau pe acelaș plan cu panoramele și diferitele „atracții» din Târgul Moșilor? Place poporului? Aceasta nu-i un motiv. Artistul care se va orienta în creațiunea lui artistică după gustul vulgului face concesii a căror consecințe, el, cel dintâiu, va avea să le suporte cu usturime.

Arta în biserică n'are alt rol decât să contribue cu forța ei la emotivitatea religioasă. În biserica ortodoxă s'a ținut seamă de acest postulat și întrebuințarea artelor în cultul creștin s'a făcut cu cea mai respectoasă atitudine față de frumos.

Deci nu rezistența față de mijloacele pe care tehnica și industria le pune bisericii la îndemână, ci utilizarea lor cu socoteală și inteligent. Adică, așa precum bizantinii în căutarea unei noi expresiuni artistice au folosit cărămida pe care le-o puneau la îndemână experiența țărilor mesopotamiene.

T. S.
„Cuvântul“

Sat cu stăpîni mulți

— Poveste —

Cam demult e și povestea această, dar tot am s-o spun. Cui i-o fi dragă, s'o asculte, cui nu — n'am ce-i face! Soarele că e soare și nu luminează tot pămîntul, apoi nici Dumnezeu nu intră în voe la toată lumea.

Dar tocmai de Milostivul e vorba acum. Intr'o zi coboară iarăși în lume împreună cu Ucenicul Petru și haidahaida ca doi moșnegi, pînă ajung într'un sat cu case multe și oameni destui. Taman eră într'o sărbătoare, cam în miezul toamnei, și lumea șădea pîlc la cârciumă, unde tănuiau unii de treburile satului, alții să cîsteau cu cîteo băutură, iar tineretul frămînta țărîna, jucînd dupăcum li cîntau lăutarii.

— Bună vreme, zice Ucenicul Petre, la o seamă de rumîni, cari șădeau trîntiți pe marginea șoselei.

— Mulțumim dumneavoastră, răspunde un creștin cu voce domoală.

— Ce sat e aici, tată? — întrebă acum Dumnezeu.

— Un sat ca toate satele, îndrugă unul vorbele, căs-cînd lung.

— N'are nume?

— Ba are; dar ce vînt vă mîină pe la noi?—iscodește acelaș, pe Dumnezeu, fără să știe cine este.

— Vînt bun, dragul meu.

Și dinunaînalta află creștinii că amîndoi bătrîni sunt două fețe de slujbași cu rost în viața lumii. Unul ar fi preot adică Dumnezeu, cum are o barbă albă colilie și lungă pînă la brîu; celalalt, Ucenicul Petre, cu barba mai mică, înspicată și cam pornită pe vrajbă, cum firele de păr î-s răzvrătite încoaceșiîncolo, — ar fi învățător. Amîndoi umblă în lume, în cîteo parte din ea, să dea sfaturi și să îndrumeze pe rătăciți pe calea binelui.. Dealtfel sunt deja pensionari și nu mai au nicio altă treabă în satul lor. În jur prinde să se strîngă mai toată mulțimea, căci Ucenicul Petru cuvîntează de ursită săracului care va dobîndi împărăția cerească. Dumnezeu, cîndșicînd, îndrepte-

tează graiul Apostolului pilduindcă acel sărac va fi în rai, ce-o fi bogat de fapte bune. Cu alte vorbe, să n'aibă nicio meteahnă pe capul lui.

— Moșule țipă un rumîn cîrj, dece nu-ți vezi de drum? Asemenea nimicuri ne sporodește, cînd popa, cînd învățătorul nostru. Du-te tăicuțule, de-ți sapă groapa și bate-ți cuele la coșciug. Zău, du-te mai repede, că-ți roșesc chelia, cînd ți-oi dà...o scatoalcă.—Păi, drept e Dumnezeu, să mă țină sărac în bunurile lumii o viață întreagă pentru o fărîmă de cer, cînd oi fi pe lumea ailaltă?..

Dumnezeu vrea să dreagă înțelesul rău al acestui creștin, sare însă altul cu gură, și încă altul, și-apoi mai mulți. Să face o larmă de voci, ca într'o răsmiriță. Atunci năvălește cîrciumarul spre ei, le trage un chiot și o droae de înjurături, de să liniștesc toți și-ascultă, cum îi face cu ouă și cu oțet negustorul, că sunt fără cap, dacă să iau la harță cu orice venetic depe drumuri.

— Aveți acte de călătorie, bătrînilor? — să răstește cîrciumarul și nu le mai dă pas să spună măcar o vorbă.

— Noi avem cinste, răspunde Dumnezeu.

— V'arăt eu cinste acum! Să mergeți la Jandarmerie, că nu miroșiți a fi oameni cumsecade.

Ucenicul Petru dă să se împotrivescă, dar Dumnezeu a pornit singur înainte, și cîrciumarul îi dă brînci să meargă și dinsul. Lumea ca lumea: să înșiră caer după amîndoi, cu aceiaș veche rîvnă, să vază ce-o eși din așa întîmplare. Totdeauna omul neînvățat judecă repede și hotărăște fără multă chibzuire.

Ajung la Jandarmerie, unde îi întîmpină încă deafară un ostaș mustăcios, cu o biciușcă în mîină. E tare mînios și vorbește groaznic. Moșnegii șed în fața lui, cu seninătatea oamenilor nevinovați. Cîrciumarul și cîțiva fruntași de-ai satului încep să tae verzi și uscate, cum aști doi streini au picat deaiurea, să le bage în urechi: să se răzvrătească împotriva stăpînirii; să jefuiască averile celor bogați; să dea foc Țării, s'o facă prăpăd!

— Așa mă?— sbiară jandarmul la bătrîinii noștri.

Dumnezeu grăește blînd, cu adîncă mîhnire, că e preot bătrîn și-a învățat numai pace, numai prietenie, nu-

mai iubire să fie între oameni.—Cum ar putea la așa ani de bătrînețe, să strice orinduiala omenirii, cînd n'are min-tea stricată?

Și Ucenicul Petru, ca om ce-a fost, zvîrlă grabnic o vrăjmașă întrebare:

— Nucumva sunteți jidovii cari răstigniră pe Hristos?...

Atît i-a trebuit Jandarmului să sară. la dînsul și să-l croiască iute cu biciușca, pe unde vede cu ochii.

— Ne ocărești? Na ocară,—și dăi, dăi lovituri Ucenicului Petru. Dar ce minune năzare din chiar senin, că toți rămîn o clipă ca și năuciți?

Biciușca să înmoae ca ceara, să topește și frige mîinele jandarmului. Un nor învăluie pe moșnegi și îi răpește în văzduh.

— Vrăjitorii sunt! Puneți mîna pe ei, să-i omorîm. Au venit să ne ia rodul grînelor și laptele vacilor. Omorîți-i! — Așa țipă toți cu totul în toate părțile; da' pe moșnegii ia-i de unde nu e. S'au dus, unde li-i locul, în cer. Deacolo trimise apoi Dumnezeu pe-așa sat, și pe altele ca el, trimese boale, pagubă, și năpraznică moarte. Astea ca certare, că e sat cu stăpîni mulți....

Preot Gh. Vasilescu-Znagoveanu

(Comoara. Opaîțului)

Malu-lalomița

IN PRAGUL IERNII

Aseară moare o fecioară
In Bărăgan, în cîmp pustiu,
In ultimele flori uscate,
In cel din urmă ceas tîrziu.

Păenjăni vin și țes lințoliu
Deasupra ei, îl țes de zor;
Ca fum molatec de tămîe
O năpădește-al ceței nor.

Pe cer se sting într'una stele,
Apusul arde luminări,
Și candelă — un colț de lună —
Atîrnă 'n vaste depărtări.

Cernite ciori sosesc grămadă,
S'aștern pe plins cu jalnic grai,
Apoi înșiră peste miriști
Al îngropării trist alai.

Ca dîngăt lin de clopot sună,
Intreg văzduhul sună stins,
Pe urma țipetelor multe
Cum trec cocori cu gîtu 'ntins.

Apare Crivăț prin porumburi,
Cu ochii tulburi, obosit,
Cu părul înălbit de brumă,
Cu zvon de codru oropsit!

În casa vremii nu-l așteaptă
Mireasa lui, ca eri în vii
Cînd curse vinul prin pahare,
Spori belșug de veselii.

O clipă șade dus pe gînduri...
Aude-un car purtat de boi,
Un om ce'ndeamnă, cînd cu gura,
Cînd tot plesnind din bici greoi.

Cu vijelie să repede
Spre-acest drumeț necunoscut,
Îl scaldă 'n praf, răstit întrebă:
— „Pe-aici mireasa-mi n'a trecut?“

Săracul clatină din plete,
Răspunde tare 'nmărmurit:
— „În pragul iernii, totdeauna
Fecioara toamnă a murit!“

Prin întuneric piere vîntul.
Deacum, prin sloată și noroi,
Doar unul plînge moartea toamnei
Și duce greul în nevoi.

(Un car cu boi)

Preot GH. VASILESCU-ZNAGOVEANU
Malu-Ialomîța

Din activitatea episcopală

Vizita canonică și sfințirea bisericii „Sfântul Nicolae“ din orașul Turtucaia, s'au efectuat cu deosebit fast.

Sâmbătă 25 Septembrie cu trenul de 11 a. m. a sosit în gara Oltenița P. S. S. Gherontie episcopul Tomisului, însoțit de suită și personalul Episcopal.

În după amiaza acestei zile Prea Sfințitul Episcop, însoțitorii și preoții din orașul Oltenița, au vizitat liceul, primăria și părțile mai principale ale orașului.

Populația oltenițeană cunoscând pe Înaltul Prelat, încă de pe când era Arhidiacon al Mitropoliei din București, și-a manifestat pe deplin bucuria de a-l revedea în orașul lor, ca Episcop.

A doua zi Duminică 26 Septembrie, încă de dimineață, se adunase multă lume pe cheul Dunării și toți șefii de autorități, pentru a primi pe P. S. Sa Episcopul Gherontie.

La ora 8 jumătate o delegație formată din șeful siguranței lancu Bacivaru, Gh. Ionescu și Petre Chermiciu es în întâmpinarea P. S. Sale la Oltenița.

Pe o șalupă anume pregătită de către primăria orașului Turtucaia, Prea Sfinția Sa pornește însoțit de delegație la Turtucaia. Datorită și timpului destul de frumos, trecerea la Turtucaia s'a făcut ușor, Dunărea fiind de data aceasta liniștită. La apariția șalupei în portul Turtucaia, șefii de autorității și notabilii orașului pornesc la ponton care era frumos împodobit cu brad.

Primarul orașului primește pe Prea Sfinția Sa cu tradiționala pâine și sare, apoi se fac prezentările După aceasta P. S. Sa, îmbrăcat în mantia arhierescă, înconjurat de cler și urmat de popor, parcurge drumul pe jos, la Biserica Sfântul Nicolae. În tot parcursul, P. S. Sa. a fost salutat de mulțime, care se postase pe străzi.

La biserică după ce se sfințește sfânta apă se înconjoară biserică stropindu-se cu aghiazmă apoi se începe serviciul divin. La intrarea în biserică a Prea Sfinției Sale corul alcătuit din profesori cântă „Pe stăpânul și arhierul nostru. Se stropește de P. S. Sa și interiorul bisericii în care timp se aduceau rugi lui Dumnezeu în limba română, elenă și slavonă.

În aceste momente solemne când sufletul omului uită toată răutatea lumescă când principiile școlii teologice lovesc pe cel mai înfocat ateu, crede și nu cerceta, iubește pe oricine ca pe tine însuși sunt puterea de neînving a bisricei creștine și astfel în această atmosferă a societății actuale determinată de materie individual evoluiază găsindu-și scăparea numai în percepțele bisericii. Se sfințește bisericuța din Turtucaia de P. S. Sa, un mare act indife-

rent de opiniile altora (ateilor), faptul în sine, prezintă o mare importanță. Arhiereul și păstorul alături de pescarul turtucaian, cetățeanul zdruncinat de atâtea nevoi, uită și se duce cu gândul la Dumnezeu, iată dar solemnitatea și importanța unor fapte care scoate societatea din ghiarele egoismului omenesc.

Biserița plină de credincioși între care și mai mulți turci cari au ținut să vadă pe P. S. S. Gherontie Episcopul Tomisului în mijlocul credincioșilor. Cu această ocazie se hirotonisește preotul Radu pe seama unei parohii din județul Constanța, fapt care a produs în sufletele credincioșilor o profundă mulțumire.

Apoi P. S. S. a ținut o predică în care explică credincioșilor asemănarea care există între orașul Turtucaia, locuită în parte de pescari și Capernaum oraș în Palestina din care au eșit Sf. Apostoli Petru și Andrei și alți propovăduitori ai creștinismului pentru care P. S. S. vede în pescarii turtucaeni pe adevărații creștini iubitori de biserică și care au rămas neclintii în credința strămoșească cu toate că au trecut în decursul timpului prin multe stăpâniri străine. În acest timp se înalță la treapta de sachelar preotul N. Manoliu, pe seama parohiei Sf. Niculae din Turtucaia.

La ora 1 se sfârșește serviciul divin printr'o vorbire ținută de preotul N. Manoliu, Sf. sa mulțumește P. S. S. pentru dragostea ce o are pentru biserică și creștinătate, apoi mulțumește tuturor bunilor creștini cari au donat pentru repararea sfântului locaș și în special d-lui Petre Ghermenciu care a donat peste 100.000 lei obligându-se totodată că va repara pe contul său propriu și biserica Sf. Gheorghe tot din Turtucaia, apoi pr. Manoliu mulțumește și d-lor Gh. Teodorescu, Gh. Ionescu, I. Bacivaru, Gh. Gheorghiu, Niculescu Dușu și Vasile Christescu, membrii în comitetul de reparație ai bisericii.

După aceasta vorbește și prea cucernicia Sa Popescu protoreul județului Durostor, care într'o cuvântare, arată misiunea bisericii cum și rolul preotului în răspândirea învățăturilor lui Hristos.

La ora 1—2 se ia masa. La ora 2 P. S. S. vizitează școlile din Turtucaia, la școala No. 1 de băieți s'a dat o serbare și se cântă mai multe cântece de către corul din Turtucaia, alcătuit din învățători.

Vorbește d. Chiajna revizorul școlar al județului, după care P. S. S. mulțumește tuturor de primirea care i s'a făcut și arată că dorește ca școala să fie totdeauna în bune legături cu biserica, fiind două instituții care duc națiunile la progres. La ora 4 P. S. S. părăsește Turtucaia lăsând o amintire neștearsă în sufletele credincioșilor.

G. Ș.

* *

Luni 4 Octombrie a. c., a avut loc inaugurarea școlii de cântăreți bisericești, pe lângă Sfânta Episcopie a Constanței, înființată din îndemnul și cu concursul Prea Sfințitului Episcop D. D. Gherontie.

Printre asistenți am remarcat pe domnii: Dimitriu, subprefectul județului Constanța, care a reprezentat pe d. prefect. Domnul Ioan N. Roman, avocat și consilier eparhial, d-l N. Roșculeț, avocat, consilier eparhial, d-l Vasile Lepădatu, deputat și consilier eparhial, protoereul județului Constanța cu toți preoții și cântăreții din oraș.

La ora 11 fără un sfert, a sosit în localul școlii, Prea Sfinția Sa Episcopul, unde a fost primit cu crucea și evanghelia, de clerul care urma să officieze. Corul de sub conducerea domnului profesor Gh. Diaconu, compus din elevi seminariști și din elevii școlii de cântăreți, a intonat imnul arhieresc. Sfințirea apei și Tedeum-ul au fost săvârșite de clerul episcopal.

La sfârșit Prea Sfințitul Episcop, a ținut o prea frumoasă cuvântare, făcând istoricul muzicii bisericești, orientale, numită și psaltichie. A scos în evidență importanța cântărețului bisericesc, bine pregătit. Arată marea necesitate a școlii de cântăreți în eparhia Prea Sfinției Sale, și a confirmat ca director al acestei școlii pe Arhimandritul Atanasie Dincă, marele eclesiarh al Sfintei Episcopii.

Cuvântarea Prea Sfințitului Episcop, a fost așa de interesantă că, merită să fie publicată în extenso. A răspuns noul director, mulțumind Prea Sf. Episcop, pentru cinstea ce ia făcut de a-l numi în fruntea acestei școli modeste și totuși foarte importantă pentru poporul dela țară, în care constă nădejdiile românismului de azi și de mâine. A mai declarat că își va îndeplini cu sfințenie datoria de director accentuând, că împlinirea oricărei datorii în societate este cel mai bun criteriu de orarhisarea valorilor în orice domeniu de viață. Au încheiat urând Prea Sfințitul Episcop viață lungă și fericită, cerând concursul autorităților locale și din eparhie laici și clerici, pentru a putea să facă din această instituție o școală bine organizată cu internat și mai presus de toate cu un program analitic care să corespundă în totul cerințelor bisericii și societății, care dorește să vadă în cântărețul bisericesc, nu numai un simplu slujbaș, ci și un factor luminat, auxiliar cu nimic mai prejos al preotului și al învățătorului.

Domnul Dimitriu, a felicitat în numele domnului prefect pe Prea Sfințitul Episcop, pentru începutul acestui așezământ de cultură și educațiune bisericească, creștinească și românească, promițând tot concursul pentru prosperarea acestei instituțiuni.

Domnul avocat N. N. Roșculeț, a exprimat simțiminte de admirațiune și felicitări vrednicului Prelat D. D. Gherontie, atât pentru înființarea acestei școli, cât și pentru multele și importante opere, ce au luat ființă, în scurt timp, de când Prea Sfinția Sa, prin grația lui Dumnezeu și voința poporului, a fost ridicat la înalta treaptă a episcopatului, pe care o ilustrează cu toată priceperea.

Domnul deputat Vasile Lepădatu, în numele corpului didactic

și în calitatea domniei-sale politică, a urat prosperitate acestei școli, iar Prea Sfântului Episcop viață lungă și fericită, spre binele neamului Românesc și al Bisericeii.

Domnul Tihan, funcționar superior la Prefectura județului Constanța și cântăreț, în numele asociației cântăreților din județ a prezentat Prea Sfințitului Episcop omagii de recunoștință, pentru înființarea școalei de cântăreți, donând școalei din partea asociației cântăreților o bibliotecă compusă din 50 volume, cărți de ritual și suma de 10 000 lei. S'a dat citire procesului verbal încheiat și semnat de toți asistenții și telegramele expediate Majestății Sale Regelui, Înalt Prea Sf. Sale Patriarhului, d-lui Președinte al Consiliului de Miniștri general Alexandru Averescu, d-lui Ministru al Cultelor și d-lui I. I. C. Brătianu, fost Președinte al Consiliului de Miniștri, sub a cărui guvernare a luat ființă Episcopia „Tomisului“. Cu aceasta s'a încheiat serbarea inaugurării, care a lăsat în sufletele asistenților, frumoase și înălțătoare impresiuni. După aceasta, Prea Sfințitul Episcop, s'a întreținut foarte amical cu cei prezenți, primind felicitări și urări de bine, atât pentru P. S. Sa, cât și pentru școala de cântăreți înființată.

Obiectele care vor fi predate în această școală, au fost repartizate în felul următor: Arhimandritul Athanasie Dincă, religia; Pr. Econom Ioan Grigorescu, directorul Cancelariei Sf. Episcopiei, Liturgica Teoretică; Pr. Econom Iulian Constantinescu, directorul Seminarului, Româna; domnul Gh Diaconu, muzica bisericească; Diaconul Petre Serpe, istoria și geografia; domnul Moruzow, dirijorul corului Episcopal, muzica vocală; Protosinghelul Silvian Nestor, practica liturgică și cântările practice. În locul lucrului manual, s'a introdus pictura, care va fi predată de Protosinghelul Epifanie Crăciun, care a lucrat cu marele pictor Costin Petrescu. Pentru matematică, igienă, medicină populară și noțiuni de cancelarie, a rămas să se găsească profesori

Asistent

INFORMAȚIUNI

P. P. C. C. Protoierei ai eparhiei sunt invitați ca de urgență să se conformeze art. 1 din regulamentul pentru ocuparea locurilor vacante de preoți parohi.

Idem de urgență să înainteze bugetul general al parohiilor rurale și urbane centralizate separat.

În ziua de 10 Octombrie P. S. Episcop a sfințit biserica din

parohia Saraiu județul Constanța. Cu această ocaziune a hirotonit preot pe seminaristul Radu Brașoveanu pe seama parohiei Casapchioi județul Constanța.

În ziua de 14 Octombrie se deschide ședințele Congresului Național, când se vor vota diferite proiecte de regulament în legătură cu legea și statutul de organizare al bisericii. Reprezentanți ai acestei eparhii sunt pe lângă P. S. Episcop care face parte de drept, ca aleși ai adunării eparhiale. P. C. Econ. I. Grigorescu, directorul cancelariei Sf. Episcopii, Econ. C. Popescu misionarul eparhiei și d-l dr. Al. Pilescu, Constanța; I. Buricescu-Călărași, C. Banu fost ministru și d-l Simion Mehedinți profesor universitar.

S'au strecurat greșeli la poezia „Marea Neagră,” din No. 2—6 al Rev Tomisul: în loc de catarguri sunt catarguri (strofa 3 rând 2); în loc de În brațe(le) a fost În brațe (strofa 5, rândul 3); în loc de Il (a)duci este Il duci (strofa 5 rândul 3).

Și la schița „Un mucenic uitat“:

Pagina 9, întiiul rând: în loc de A, arză-te este O arză-te, în loc de calea vitelor este eslea vitelor (rînd 3, pag. 9), și pag. 11 în loc de Am merge este Om merge (rînd 26).

Sf. Episcopie de Constanța, aduce mulțumiri d-nei Ileana Crăciunescu moașa cercului Gargalâc pentru că a donat bisericii din acea comună un epitrahil în valoare de lei 2250.

Revista noastră va scoate din nou calendarul său pe anul 1927.

D-l Colonel în retragere N Boerescu (Str. Eroului No. 2 București) a alcătuit două hărți: „Dacia” și „România Mare” cu aspect frumos și având tipărit pe margine și istoricul respectiv în rezumat.

Hărțile sunt aprobate de Ministerul de Răsboiu, și se pot întrebuița cu folos. Costul unui exemplar este de lei 40

Se recomandă P. C. Preoți și drept credincioșilor creștini ai eparhiei Constanța.

Mișcare în cler

Preotul Nicolae Manoliu parohul bisericii Sf. Nicolae din Turtucaia a fost ridicat la rangul de Sachelar.

Idem Preotul Constantin Ștefanescu parohul parohiei Denizler județul Durostor, duhovnic.

S'a eliberat carte canonică de eșire din această eparhie Preotului Sava Petride dela parohia Ceaușchiori (Vânători) județul Caliacra pe 1 Octombrie a. c.

A fost hirotonit preot pe seama parohiei Casapchiori județul Constanța seminaristul gr. II Radu I. Brașoveanu.

Ieromonahul Hariton Titirigă fost paroh provizoriu la parohia Făurei județul Ialomița, a părăsit parohia și s'a stabilit în Mănăstirea Cernica județul Ilfov.

Preotul Vasile Barbu parohul parohiei Bucu județul Ialomița, a fost transferat în aceeași calitate pe 1 Octombrie a. c. la parohia Roseți I același județ.

S'a eliberat carte canonică de eșire din această eparhie pe ziua de 1 Octombrie, preotului Aristide R. Filip parohul parohiei Balaciu județul Ialomița.

Au fost scoși la pensie preotul Andrei Buicănescu paroh parohiei Broștenii Noi județul, Ialomița pe 1 Septembrie. Asemenea și preotului Al. Camburof din parohia Spasova județul Caliacra pe ziua de 1 Decembrie.

Cursistul Radu P. Popescu a fost hirotonit preot pe seama parohiei Satul Nou județul Durostor la 14 Septembrie a. c.

Preotul Const. Pantazi a demisionat din postul de paroh al parohiei Vetrina județul Durostor trecând la parohia Bugeac același județ.

S'a eliberat carte canonică pentru a merge în Grecia arhimandritului Ioachim Cardaris dela comunitatea elenă din Balcic pe 1 Octombrie a. c.

Ieromonahul Daniil Rotaru, paroh provizoriu la parohia Mărculești județul Ialomița a fost rechemat la reședința Episcopală.

Ieromonahul Nectare Sabeș dela parohia Gargalac județul Constanța a fost transferat la parohia Socoaalele județei Ialomița.

S'a eliberat bilet de voie de eșire din această eparhie Ieromonahului Venianim Peștea, paroh provizoriu al parohiei Socoaalele județul Ialomița.

A fost numit cântăreț pe 1 Octombrie la parohia Rășvanu județul Ialomița Gheorghe D. Ciotea.

Idem Constantin Robescu cântăreț I la parohia Sf. Gheorghe din Constanța pe 1 Octombrie a. c.

Idem Niță I. Popescu la parohia Bucu județul Ialomița pe 1 August a. c.

Cântărețul Ioan Brumă dela parohia Sf. Gheorghe din Constanța a fost îndepărtat din acest post pe 1 Octombrie a. cor.

Cântărețul Dumitru B. Sârbu dela parohia Săpunari județul Ialomița a demisionat din acest post pe 15 Septembrie a. c.

Cântărețul Alexandru Constantinescu dela parohia Adormirea din orașul Constanța a fost lăsat în disponibilitate pe ziua de 1 Octombrie a. c.

BIBLIOGRAFIE

Biblioteca creștinului ortodox. Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Astăzi când sufletele credincioșilor noștri sunt ademenite în diferite tabere străine, P. S. Sa, părintele Episcop al Ardealului: *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, a dat semnalul pentru intensificarea propagandei ortodoxe între alte mijloace efective a hotărât să pună la dispoziția clerului și poporului o serie de broșuri, în care într'un limbaj ușor și pe înțelesul tuturor, să se arate nețemeinicia atacurilor și să desvaluească intențiunile adevărate ale protivnicilor legii și bisericii ortodoxe. Rând pe rând vor fi demascați toți cei ce încearcă să submideze temelii bisericii ortodoxe a neamului și Statului nostru

Până acum au apărut următoarele broșuri:

- No. 1. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Un neam și-un suflet.
- „ 2. *Dr. Grigore Gh. Comșa*: Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
- „ 3. *Pr. N. Popovici*: Legea ortodoxă în trecutul nostru
- „ 4. *Pr. Ignatie Dihor*: Lupta pentru cruce.
- „ 5. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Calea vieții și calea morții.
- „ 6. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Luptele bapțiștilor împotriva preoțmii române.
- „ 7. *Pr. Caius Turicu*: Primiți sf. taină a cuminecăturii.
- „ 8. *Pr. Cornel Magier*: De ce cinștim noi icoanele și sfânta cruce
- „ 9. *Protosințel Iustin I. Suciu*: Să ne mărturisim preoțului (Spovedania).
- „ 10. *Dr. N. Iorgovan*: Despre păcatul beției.
- „ 11. *Protosințel Policarp P. Morușca*: Sfânta scriptură și tradiția sfântă.
- „ 12. *Pr. Ștefan R. Lungu*: Posturile și însemnătatea lor.
- „ 13. *Emilian Căpitan*: Oglinza Pocăiților.
- „ 14. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Credința și Botezul.
- „ 15. *Dr. Ioan Felea*: La Hristos fără pocăiți.
- „ 16. *Dr. Ștefan Cioroianu*: Cinsțiți, ascultați și iubiți biserică voastră strămoșească
- „ 17. *Pr. F. Codreanu*: Despre căsătorie.

Se pot comanda dela Librăria diecezană din Arad cu prețul 3 Lei de număr.

Ar fi un apostolat pentru preoți și un câștig sufletesc pentru popor, care-i pișcat așa de mult de sectele din mijlocul său, Broșurile acestea trebuie să dea năvală în popor, prin preoții săi.